

**FONDS VOOR
BEELDENDE KUNSTEN
VORMGEVING
EN BOUWKUNST**

Fonds BKVB - Brouwersgracht 276, Postbus 773, 1000 AT, AMSTERDAM

TIJDELIJKE BUITENLAND ATELIER

Gezien de sterk stijgende belangstelling van kunstenaars, vormgevers, architecten en bemiddelaars om een periode in het buitenland te willen werken, biedt het Fonds BKVB naast zijn vaste ateliers jaarlijks een aantal andere artists-in-residence plekken (AIR's) aan in samenwerking met Trans Artists. Het Fonds BKVB selecteert deze AIR's o.a. op basis van de artistieke mogelijkheden die geboden worden en de belangstelling van kunstenaars* voor bepaalde landen of steden.

Als vervolg op het internationale symposium in Cairo dat de Townhouse Gallery en het Fonds BKVB begin 2009 organiseerden, zijn 5 van de daarbij aanwezige AIR's gevraagd om in 2010 met het Fonds samen te werken. Aanleiding voor het symposium was de toegenomen belangstelling voor de uitwisseling van kunstenaars tussen Europa en de Mediterrane landen, het Midden-Oosten en Afrika, en het ontstaan van verschillende nieuwe initiatieven in die gebieden. Tijdens het symposium bleek bij verschillende AIR's in Afrika en het Midden-Oosten ook veel belangstelling te bestaan om met Nederlandse kunstenaars samen te werken.

De uitgangspunten van de meeste AIR's in Afrika en het Midden-Oosten zijn vaak andere dan die in het Westen. Bovenal wordt verwacht dat kunstenaars zich verhouden tot de lokale en nationale condities en dat zij samenwerken met de lokale kunstenaars. Ook de relatie tussen Oost en West en de verhouding tot de Islamitische wereld vormen een wezenlijk onderdeel van een werkperiode in een van deze AIR's.

Voor 2010 biedt het Fonds BKVB bij de volgende AIR's een werkperiode aan:

- **Doual'Art**, Douala, Kameroen (voor beeldend kunstenaars, vormgevers en architecten)
- **Kuona Trust**, Nairobi, Kenia (voor beeldend kunstenaars en bemiddelaars)
- **ZCAC** (Zoma Contemporary Art Center) in Addis Abeba, Ethiopië (voor beeldend kunstenaars, vormgevers, architecten)
- **Greatmore Studios**, Kaapstad, Zuid-Afrika (voor beeldend kunstenaars en bemiddelaars)
- **Ashkal Alwan**, Beirut, Libanon (voor beeldend kunstenaars, vormgevers, architecten en bemiddelaars)

De werkperioden verschillen per AIR.

De beurs die het Fonds BKVB voor elk van de ateliers ter beschikking stelt, is bedoeld voor reis-, verblijf- en materiaalkosten. In sommige gevallen kunnen eventueel extra projectkosten worden toegekend. De huur van het atelier en/of woonruimte wordt rechtstreeks door het Fonds BKVB betaald. Aanvragers moeten zich er van bewust zijn dat voor de meeste van hierboven genoemde landen een visum en inentingen nodig zijn.

Een speciale adviescommissie van het Fonds BKVB zal uit de inzendingen een voorselectie maken van 3-5 kandidaten per atelier. De uiteindelijke keuze wordt gemaakt door de directie (of een

(*): het woord kunstenaar moet gelezen worden als de gemeenschappelijke noemer voor beeldend kunstenaar, vormgever, architect en bemiddelaar.

afgevaardigde) van de verschillende artists-in-residence plekken. Per atelier kan slechts één kunstenaar of beschouwer (of eventueel een samenwerkingsverband) worden geselecteerd.

De formulieren moeten in het Nederlands worden ingevuld.

Pas na de voorselectie zal aan de geselecteerde kunstenaars gevraagd worden de informatie in het Engels te vertalen.

Per ronde kunnen maximaal twee verschillende aanvragen ingediend worden.

Aanvraagformulieren dienen voor **15 december 2009** bij het Fonds BKVB binnen te zijn. **Aanvragen die na bovenstaande datum binnenkomen worden niet in behandeling genomen.**

Er wordt naar gestreefd de selectie in het voorjaar van 2010 afgerond te hebben.

Voor nadere informatie over onderstaande ateliers en de selectieprocedure kunt u contact opnemen met Mayke Jongsmā, coördinator buitenland ateliers, tel 020-5231640; mjongsmā@fondsbkvb.nl

Selectieprocedure

De adviescommissie bestaat uit 4 leden, inclusief de voorzitter. De commissie beoordeelt de kwaliteit van het werk van de aanvrager in samenhang met het projectvoorstel of plannen. Daarnaast kan de haalbaarheid van het project in de beoordeling een rol spelen.

De tijdelijke buitenland ateliers vallen onder de regeling Stimuleringsubsidies. Voor de voorwaarden wordt verwezen naar de toelichting bij het aanvraagformulier Stimuleringsubsidies (www.fondsbkvb.nl) *Deze voorwaarden zijn ook van toepassing voor deze aanvraag.*

De selectieprocedure wijkt echter af van die van de Stimuleringsubsidies. De voorselectie vindt plaats door middel van een zgn. 'afvalprocedure'.

In alle gevallen wordt in de eerste plaats een oordeel gegeven over de kwaliteit van het werk. Daarna pas wordt de motivatie of de plannen in samenhang met de kwaliteit beoordeeld.

Bij de advisering kan de commissie, na het oordeel over de artistieke prestaties, de volgende aspecten in haar oordeel betrekken:

- de plannen of het projectvoorstel met betrekking tot het verblijf in een van de aangeboden ateliers
- de motivatie met betrekking tot het verblijf in relatie tot het gekozen atelier.
- het effect dat het verblijf en/of de uitvoering van de voorgestelde plannen zal hebben op het kunstenaarschap van de aanvrager

Mocht er uit de ingediende voorstellen geen geschikte kandidaten geselecteerd kunnen worden, dan kan de adviescommissie zelf kandidaten voordragen.

- Na afloop van de subsidieperiode moet een visueel en schriftelijk verslag worden ingediend. Dit verslag wordt eigendom van het Fonds BKVB, dat zich het recht voorbehoudt om het verslag (of delen ervan) openbaar te maken.

- De artistieke prestaties en het plan/motivering kunnen zwaarder beoordeeld worden indien de aanvrager reeds eerder gebruik heeft gemaakt van een buitenland atelier van het Fonds BKVB

- Geen aanvraag kan worden ingediend door rechtspersonen, leden van het bestuur en (plaatsvervangend) leden van de Commissie Stimuleringsubsidies.

Een afwijzing van een aanvraag voor een van de onderstaande ateliers heeft geen gevolgen voor eventuele andere subsidieaanvragen bij het Fonds BKVB.

Doual'Art, Douala, Kameroen

(voor beeldend kunstenaars, vormgevers en architecten)

periode: in overleg met de geselecteerde aanvrager. Het voorstel van Doual'Art is twee weken in mei 2010 en een tweede periode van ca. 3 à 4 weken in november/december 2010.

Doual'art is een non-profit organisatie die al lange tijd actief is in de complexe en fascinerende havenstad Douala. Doual'art neemt een belangrijke positie in op het gebied van regionale diversiteit en functioneert ook als belangrijk informatiecentrum voor hedendaagse kunst in Centraal Afrika. Door residencies aan te bieden en debatten te organiseren, probeert Doual'Art de artistieke mogelijkheden van de lokale kunstenaars te vergroten en economische partijen nauw te betrekken bij de ondersteuning van de culturele dynamiek van de stad.

Douala is een snel groeiende stad met meer dan 2 miljoen inwoners en is de belangrijkste haven van Centraal Afrika. In een stad die geen kunstacademie of een museum heeft, hebben kunstenaars een sterke politiek geëngageerde visie ontwikkeld op de rol die kunst volgens hen zou moeten spelen. Meerdere kunstenaars bevragen de bestaande definities van de kunsten en zoeken kritische antwoorden op de noden van het dagelijkse leven. Ze hebben zich in collectieven verenigd en proberen door middel van kunstprojecten een bewustwordingsproces en emancipatie in gang te zetten en de stedelijke veranderingen te versnellen. Er bestaan al goede contacten tussen Nederlandse kunstenaars en kunstenaars en curatoren uit Kameroen. Zo vond in september 2009 het uitwisselingsproject 'Talking About!' plaats, waarin kunstenaars uit Rotterdam en Kameroen met elkaar in debat gingen.

De aangeboden residency is verbonden aan de Salon Urban Douala (SUD), een 3-jaarlijkse, grootstedelijke kunstmanifestatie die in december op verschillende locaties in de stad wordt gehouden. Het thema van SUD in 2010 is "Water in de context van de stad". In 2008 zijn hiervoor al enkele projecten gestart, waaronder 'Les Projets Liquide', waarbij kunstenaars in hun eigen woon/werkomgeving samenwerken met lokale gemeenschappen.

De gastkunstenaar wordt gevraagd een specifiek project te ontwikkelen als bijdrage aan de SUD-2010.

Vanwege het klimaat en de nodige voorbereidingen wordt de residency opgedeeld in 2 of 3 termijnen. Zo wordt de gastkunstenaar eerst in staat gesteld ervaring en vooronderzoek te doen om betrokken te raken bij de activiteiten van Doual'Art en SUD.

De omstandigheden vergen (ondanks de ondersteuning van Doual'Art en andere betrokkenen) een grote mate van zelfstandigheid en improvisatietalent van de gastkunstenaar.

De eerste periode is in **mei 2010** (ongeveer 15 dagen). Tijdens de Ars&Urbis, de voorbereidende bijeenkomst voor de SUD-2010, krijgt de gastkunstenaar de mogelijkheid zijn werk te exposeren en toe te lichten tijdens een voordracht. De periode wordt verder gebruikt om kennis te maken met de activiteiten van Doual'Art, de andere betrokken kunstenaars te ontmoeten en de realiteit van de stad te beleven. Deze periode is noodzakelijk om tijdens het tweede verblijf tot de realisatie van een specifiek project te komen.

De tweede periode is van ca. half november tot half december, en is bedoeld voor de uitwerking en realisatie van een specifiek project binnen het thema 'Water in context van de stad'. In deze periode zal ook de SUD plaatsvinden (in de eerste week van december).

De aanvrager moet een sterke affiniteit hebben met sociale en politieke kanten van Douala en moet locatiegericht kunnen werken in de gegeven context. Daarom is een grote mate van zelfstandigheid, improvisatietalent en het vermogen om samen te kunnen werken vereist.

De belangstelling van Doual'art gaat uit naar kunstenaars, architecten of ontwerpers die hun ideeën in korte tijd daadwerkelijk kunnen realiseren. De residency moet uitmonden in een concreet project.

De meeste mensen in Douala spreken Engels, maar de onderlinge gesprekken van de bewoners worden hoofdzakelijk in het Frans gevoerd. Het strekt daarom tot aanbeveling als de resident de Franse taal beheerst.

Benodigdheden voor het maken van werk zullen veelal zelf meegenomen moeten worden.

Meer informatie zie: www.doualart.org of de publicatie "Douala in Translation" (Episode publishers 2007)

Kuona Trust, Nairobi, Kenia

(voor beeldend kunstenaars en bemiddelaars)

periode: 1 september – ca. 8 november 2010 (10 weken)

Kuona Trust werd in 1995 opgericht en is daarmee een van de oudste onafhankelijke non-profit organisaties in Oost- Afrika. De missie van Kuona Trust is *“to advance the skills and opportunities of artists and make art a valued and integral part of our society”*. Kuona Trust is onlangs verhuisd naar een nieuwe locatie in Hurlingham (Nairobi), een gebouw met 20 studio's waar Keniaanse kunstenaars werken. Het is een levendig centrum waar lokale kunstenaars elkaar ontmoeten, tentoonstellingen plaatsvinden en workshops en lezingen door en voor kunstenaars gegeven worden.

De residency in Kuona Trust is vooral bedoeld voor 'mid-career' kunstenaars of bemiddelaars die geïnteresseerd zijn in uitwisseling van ideeën en samenwerking met lokale kunstenaars.

Op cultureel en ecologisch gebied is Kenia een divers land. Volgens Kuona Trust kan Nairobi een intimiderende stad zijn die niet makkelijk te doorgronden is. Daarom is een open houding van de residenten en een goede samenwerking met de lokale kunstenaars belangrijk. Zij zijn degenen die, naast Kuona Trust, internationale kunstenaars in de kunstwereld van Nairobi introduceren, zodat de stad, de cultuur en de positie van de kunst in Kenia door de Westerse kunstenaars beter begrepen en ervaren kunnen worden.

Nairobi is de grootste stad van Kenia (ca. 3 miljoen inwoners). Naast Nairobi zijn ook Mombasa, Nakuru, Naivasha (beiden steden in de Great Rift Valley), Masai Mara en Mount Kenya interessante plekken om te bezoeken. Met de 'matatu' (een minibus) zijn deze plekken goed bereikbaar.

In Nairobi heerst, vanwege de hoge ligging (1500 m), geen malaria maar in de lager gelegen gebieden wel.

Er wordt van de aanvragers geen concreet projectvoorstel verwacht, maar wel een duidelijke motivatie en indien mogelijk ideeën die in Kenia uitgewerkt kunnen worden. Kuona Trust gaat er van uit dat de kandidaten zich van te voren goed in de (on)mogelijkheden van Kenia verdiept hebben. Aan het begin van de residency periode geeft de kunstenaar een presentatie van zijn werk aan de daar werkende lokale kunstenaars en andere geïnteresseerden. Hierdoor kunnen er snel en gemakkelijk contacten gelegd worden. Aan het eind van de residency bestaat de mogelijkheid om, in overleg met Kuona Trust, een tentoonstelling te maken van werk dat in de werkperiode is ontstaan.

De kunstenaar heeft de beschikking over een studio in Kuona Trust en woont in een gastenverblijf op loopafstand. Als er in dezelfde periode een tweede artist-in-residence verblijft, worden de keuken en woonkamer gedeeld. Ieder heeft dan wel een aparte slaap- en badkamer.

Meer informatie zie: www.kuonatrust.org

ZCAC (Zoma Contemporary Art Center), Ethiopië

(voor beeldend kunstenaars, vormgevers, architecten)

periode: 1 oktober – 31 december 2010

Het Zoma Contemporary Art Center is door kunstenaars en kunstliefhebbers opgericht en gevestigd in Harla bij Dire Dawa, de tweede stad van Ethiopië. De omgeving van Harla is archeologisch gezien een interessant gebied. Verspreid over de hele stad zijn ruïnes te vinden van oude gebouwen en er worden regelmatig archeologische vondsten gedaan.

Het land dat ZCAC voor het opzetten van een residency in bruikleen kreeg, had op het eerste gezicht geen archeologische waarde. Maar bij graafwerkzaamheden voor de bouw van het centrum, stuitte men op de fundamenten van oude gebouwen en graven.

Door deze bijzondere vondsten gooide ZCAC haar bouwplannen om en bedacht een bouwkundig residency programma waar architecten, archeologen en kunstenaars samenwerken.

Archeologen stellen een geschikte bouwlocatie vast en de architecten ontwerpen de gebouwen in samenwerking met de kunstenaars en lokale metselaars. Dit alternatieve residency programma biedt de mogelijkheid om met verschillende disciplines tot een gezamenlijk creatief resultaat te komen.

Het ontwerp voor de gebouwen voor deze AIR combineert hedendaagse artistieke inzichten met moderne constructietechnieken en klassiek metselwerk. Op dit moment wordt gewerkt aan het ontwerp van de artist-in-residency studio's.

ZCAC vraagt voor deze residency periode een beeldend kunstenaar/architect die op het snijvlak werkt van beeldende kunst en architectuur of die gewend is met steen te werken. De artist-in-resident krijgt een stuk land toegewezen op de heuvel bij het stadje Harla. Hij ontwerpt en construeert de buitenkant

van een artists-in-residence studio. Aan de hand van een aantal vaste criteria moet de studio ruimte bieden aan een slaapplek, een werktafel, een kleine keuken en een toilet. Zo moet de studio uit steen en hout worden opgetrokken en van een lemen dak worden voorzien. Het ontwerp en de bouwwijze wordt echter aan de verbeeldingskracht van de kunstenaar over gelaten. Het interieur van de studio wordt ontworpen door een andere artist-in-residence (hiervoor kan ook een voorstel worden ingediend). Uiteindelijk komen er 12 van deze studios.

ZCAC vraagt voor deze bijzondere residency een avontuurlijk ingestelde kunstenaar, vormgever of architect die geïnteresseerd is in dit project en die zich kan vinden in deze opzet en manier van werken. De aanvrager moet zich er van bewust zijn dat hij binnen het gegeven kader zal moeten werken. De eerste twee weken van de residency worden gebruikt voor onderzoek: het bekijken van de lokale architectuur, de mogelijkheden van de genoemde materialen, de ter plaatse gehanteerde technieken en het maken van het ontwerp. Daarna wordt meteen aan de uitvoering van het ontwerp begonnen, waarbij de kunstenaar wordt bijgestaan door de aanwezige constructeurs en metselaars. Na de residency zal de kunstenaar nog een keer teruggaan om aanwezig te zijn bij de ingebruikname van de studios.

Meer informatie: www.zcac.net

Greatmore Studios, Kaapstad, Zuid-Afrika

(voor beeldend kunstenaars en bemiddelaars)

periode: 1 september – 1 december 2010

Greatmore Studios is een kunstenaarsinitiatief dat in 1998 werd opgericht in Woodstock, een voorstad van Kaapstad.

Greatmore Studios verhuurt permanent acht van de twaalf studio's aan plaatselijke kunstenaars. Zij werken daar variërend van 6 maanden tot 3 jaar. Vier studio's zijn beschikbaar voor internationale gastkunstenaars die hier 3 maanden als artists-in-residence kunnen werken. Het doel van het internationale residency programma van Greatmore Studios is om een creatieve dialoog tot stand te brengen tussen lokale en internationale kunstenaars. Het residency programma richt zich vooral op mid-career kunstenaars of kunstenaars die al geruime tijd professioneel werkzaam zijn.

Van de internationale artists in residence wordt verwacht dat zij deelnemen aan gemeenschappelijke en educatieve projecten voor de plaatselijke bevolking. Deze activiteiten kunnen variëren van het presenteren van eigen werk tot het geven van workshops en lezingen op scholen in (de omgeving van) Kaapstad. Daarnaast wordt verwacht dat de gastkunstenaars aan het eind van de werkperiode hun werk in Greatmore Studios tentoonstellen, al dan niet vergezeld van een lezing over het werk dat daar is ontstaan.

Een concreet projectvoorstel is niet nodig, maar wel een duidelijke motivatie en indien mogelijk ideeën die in Kaapstad verder uitgewerkt kunnen worden.

De artists in residence krijgen de beschikking over een atelier en worden ondergebracht in een gastenverblijf waar iedere kunstenaar een eigen kamer heeft. De keuken en badkamer worden gedeeld met de andere gastkunstenaars.

Meer informatie zie: www.greatmoreart.org

Ashkal Alwan, Beirut, Libanon

(voor beeldend kunstenaars, vormgevers, architecten en bemiddelaars)

Periode: 1 september - 1 december 2010

Ashkal Alwan is een non-profit organisatie in Beirut dat al 15 jaar lang als platform fungeert voor kunstenaars uit de regio. Ashkal Alwan heeft zich onder leiding van Christine Tohme ontwikkeld tot een plek waarvan de reputatie tot ver buiten Beiroet en Libanon strekt. Door het organiseren van evenementen, zoals het internationale festival Home Works Forum, debatten, artists in residencies, performances en workshops wil Ashkal Alwan de samenwerking tussen lokale en internationale kunstenaars bevorderen. Hiermee is het centrum uitgegroeid tot een belangrijke bemiddellingspartner in het Midden-Oosten. Het artists-in-residence programma wordt ingezet als instrument waarmee Ashkal Alwan de dialoog en creatieve netwerken tussen kunstenaars en de kunstwereld in Libanon en het Midden Oosten in gang wil zetten.

Libanon is vooral bekend vanwege de oorlogen die er gewoed hebben. Maar de stad heeft ook een ander gezicht. Beiroet werd vroeger wel het 'Parijs van het Midden Oosten' genoemd. Op dit moment wordt er hard aan de wederopbouw van de stad gewerkt.

Libanon kent 17 officiële religies, waarvan er geen enkele een meerderheid telt. De grootste groepen, Soenieten, Shiïten, Druzen en Christenen beslaan ieder ruim 15% van de bevolking. Er bestaat over het algemeen een sterke identificatie met de eigen religieuze groepering, wat direct zijn weerslag heeft op het straatbeeld.

Een grote culturele en religieuze diversiteit en het kleine oppervlak waarbinnen alles zich afspeelt onderscheidt Beiroet van steden als Istanbul of Cairo. Het straatbeeld is visueel zo rijk, dat een verblijf in Beiroet de perceptie kan veranderen en exemplarisch kan worden voor de wereldwijde spanningen tussen 'oost en west'. Dit maakt het een bijzondere plek om er als kunstenaar te werken.

Er wordt van de aanvragers geen concreet projectvoorstel verwacht, maar wel een duidelijke motivatie en indien mogelijk ideeën die in Beirut uitgewerkt kunnen worden.

Als afsluiting van de werkperiode geeft de artist in residence een lezing over zijn werk en zo mogelijk wordt er een tentoonstelling georganiseerd met werk dat tijdens de residency is ontstaan.

De resident heeft de beschikking over een 2-kamer appartement in de wijk Ain Mreisse, dichtbij het Beirut Central District en het Hamra district.

Meer informatie zie: www.ashkalalwan.org